

NMK Spisbränsle

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning/Handelsnamn: NMK Spisbränsle

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avrådsfrån

Användning av produkten	Spisbränsle
Begränsningar av användningen	Ingen

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	NMK Svenska Försäljning AB
Adress	Åskogen 8A
Postnr/Ort	961 91 Boden
Telefon	0921-177 30
Fax	
E-mail	info@nmkemi.com
Kontaktperson	Jimmy Bergström
Nödtelefonnummer	Ring 112 – begär Giftinformationscentralen. I mindre akuta fall ring 08 - 33 12 31.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition: Blandning.

Klassificering enligt förordning (EG) 1272/2008

Flam. Liq. 2, H225

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008

Signalord: Fara

Innehåller	Etanol 60-80 %.
------------	-----------------

Faroangivelser

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
------	-------------------------------------

Skyddsangivelser

P101	Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.
P102	Förvaras oåtkomligt för barn.
P103	Läs etiketten före användning.
P210	Får inte utsättas för värme/gnistor/öppen låga/heta ytor. – Rökning förbjuden.
P303 + P361 + P353	VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
P233	Behållaren ska vara väl tillsluten.
P403 + P235	Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt.
P501	Innehållet/behållaren lämnas till insamlingsställe för farligt avfall.

NMK Spisbränsle

2.3 Andra faror

Ämnet uppfyller kriterierna för PBT enligt förordningen (EG) nr1907/2006, bilaga XIII	PBT: Nej. P: Nej. B: Nej. T: Nej. (avser ingående ämnen)
Ämnet uppfyller kriterierna för vPvB enligt förordningen (EG) nr1907/2006, bilaga XIII	vPvB: Nej. vP: Nej. vB: Nej. (avser ingående ämnen)
Andra faror som inte orsakar klassificering	

2.4 Övrig information

Fysikaliska/kemiska risker: Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar och material av naturgummi.

Hälsofara: Inandning av höga halter kan ge huvudvärk, trötthet och försämrade reaktionsförmåga. Verkar uttorkande på huden.

Miljöfara: Ej miljöfarlig produkt.

Brandfara: Ångorna kan redan vid temperaturer under rumstemperatur bilda explosiv blandning med luft. Kläder som blivit fuktiga vid spill av produkt utgör en brandrisk. Lagras som brandfarlig vätska klass 1.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÄNDSDELAR

3.1 Blandningar

Nr	Ämnesnamn	EG-nummer	CAS-nummer	REACH-reg. - nummer	Koncentration vikt-(%)	CLP-klassificering
1	Etanol 95 %	200-578-6	64-17-5	--	89-91	Flam. Liq. 2, H225
2	Isopropanol	200-661-7	67-63-0	--	7-9	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336
3	n-Butanol	200-751-6	71-36-3		2	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4; H302 STOT SE 3; H335 Eye Dam 1; H318 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336

Faroangivelseernas betydelse framgår i avsnitt 16. Hygieniska gränsvärden framgår i avsnitt 8 om sådana finns.

4. FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning	Frisk luft och via.
Hudkontakt	Tag av förorenade kläder. Tvätta huden noggrant med mycket vatten.
Kontakt med ögonen	Håll ögonlocken brett isär. Skölj med en mjuk vattenstråle i några minuter. Kontakta läkare om irritation kvarstår.
Förtäring	Skölj munnen med vatten. Drick ett par glas vatten eller mjölk. Kontakta läkare om större mängd förtärts.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning	Inandning av höga halter kan ge sveda i näsa och svalg hosta, huvudvärk, trötthet, yrsel, avtrubbat omdöme och försämrade reaktionsförmåga.
Hudkontakt	Verkar uttorkande på huden.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen ger stark sveda. Höga halter ånga verkar irriterande.
Förtäring	Förtäring av större mängd kan orsaka kräkningar och medvetslöshet.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Meddelande till läkare	Symptomatisk behandling.
Speciella behandlingar	Inga specifika åtgärder krävs.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

NMK Spisbränsle

5.1 Släckmedel

5.1 Allmän information	Brandfarlig produkt.
5.1.1 Lämpliga släckmedel	Kan släckas med pulver, koldioxid eller vatten i stora mängder.
5.1.2 Olämpliga släckmedel	Direkt vattenstråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisk	Brandfarlig vätska klass 1. Ångorna kan redan i rumstemperatur bilda explosiv blandning med luft.
Farliga förbränningsprodukter	Vid brand bildas giftiga rökgaser innehållande kolmonoxid, koldioxid och nitrosgaser.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Undvik inandning av rökgaser. Sök frisk luft om inandning skett. Använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.
Annan information	Om det kan göras utan fara, flytta behållare i närheten av brand eller kyl den med vatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Sörj för god ventilation. Undvik inandning av ångor. Observera risken för antändning och explosion! Avlägsna antändningskällor så som öppenlåga, gnistor eller värme.

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av neopren eller nitrilgummi samt lämpliga skyddskläder.

6.1.2 För räddningspersonal

Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av neopren eller nitrilgummi samt lämpliga skyddskläder. Vid större spill använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Ej miljöfarlig produkt. Vid större spill i vatten kontakta ändå vattenverk alternativt reningsverk.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Valla in med vermikulit, sand, jord eller annat inert icke brännbart absorptionsmaterial och samla upp i förslutbara behållare. Uppsamlat material bortskaffas som farligt avfall, se avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för information om personlig skyddsutrustning.

Se avsnitt 13 för information om bortskaffande av avfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Se till att ventilationen är tillfredsställande. Vid otillräcklig ventilation bör mekanisk ventilation och punktutsug användas. Undvik inandning av produkten. Rök ej! Hanteras åtskilt från antändningskällor. Undvik fritt fallande stråle. Använd explosionsskyddad elutrustning. Använd lämplig jordning och förbindning vid lossning och lastning.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagringsbetingelser

Lagras som brandfarlig vätska klass 1. Observera brandrisken! Förvaras åtskilt från antändningskällor. Ej rökning, eld, svetsning eller gnistor. Förhindra gnistbildning till följd av statiskt elektricitet. Lagras ej i aluminiumbehållare. Behållare hålls så långt möjligt väl tillsluta.

Förvaring av större mängd brandfarlig vätska kräver tillstånd från kommunal nämnd (från 100 liter; gränsen beror på omständigheterna, se SÄIFS 19953).

NMK Spisbränsle

Vid förvaring tillsammans med brandfarlig gas eller lättantändligt material skall gällande regler angående skyddsavstånd iakttas (SÄIFS 2000:2, 2000:4)

Speciella egenskaper och risker

Ångorna kan redan vid temperaturer under rumtemperatur bilda explosiv blandning med luft. Kläder som blivit fuktiga vid spill av produkt utgör en brandrisk. Undvik förhöjd temperatur, antändningskällor och bildning av statisk elektricitet.

Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar och material av naturgummi.

Reagerar explosionsartat med starka oxidationsmedel som kalciumhypoklorit, salpetersyra, väteperoxid.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniskt gränsvärde:

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
Etanol	64-17-5	8 h	500	1000	2011	--
Etanol	64-17-5	15 min	1000	1900	2011	--

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
Isopropanol	67-63-0	8 h	150	350	--	--
Isopropanol	67-63-0	15 min	250	600	--	--

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
n-Butanol	71-36-3	8 h	15	45	--	--
n-Butanol	71-36-3	15 min	30	90	--	--

8.2 Begränsning av exponeringen

Undvik kontakt med huden och ögonen. Ät inte, drick inte eller rök inte under hanteringen. Möjlighet till ögonspolning ska finnas på arbetsplatsen. Ät inte, drick inte eller rök inte under hanteringen.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Ej relevant för denna produkt.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

8.2.2.1 Andningsskydd	Vid långvarig hantering bör ett andningsskydd användas t ex. hel- eller halvmask med gasfilter A (brun) eller andningsapparat.
8.2.2.2 Ögonskydd/ansiktsskydd	Vid risk för stänk använd skyddsglasögon.
8.2.2.3 Handskydd	Vid risk för exponering av händerna under längre tid använd skyddshandskar av neopren eller nitrilgummi.
8.2.2.4 Hudskydd	Ej relevant.
8.2.2.4 Termisk fara	Mycket brandfarlig produkt.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Undvik utsläpp till miljön.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form	Vätska
Färg	Grön.
Lukt	Stickande.
Luktgräns	Ej tillgängligt
Löslighet	Fullständigt löslig i vatten vid 20°C. Löslig i de flesta organiska lösningsmedel.

NMK Spisbränsle

pH (produkt)	Ej tillgängligt.
Stelningspunkt	-110 till -115C
Inledande kokpunkt och kokintervall	Ca 79°C (etanol)
Flampunkt	12°C metod SS-EN 22719
Avdunstningshastighet	Ej känt.
Brandfarlighet (fast, gas)	Ej tillämpligt.
Bränntid	Ej tillämpligt.
Brännhastighet	Ej tillämpligt.
Övre/nedre antändbarhet eller explosionsgränser	1,4 – 15 Vol-%
Ångtryck	5,9 kPa (etanol)vid 20°C
Ångdensitet	0,89 g/cm ³ vid 20°C
Relativ densitet	1,5-1,7 (luft =1)
Fördelningskoefficient oktanol/vatten	Ej tillämpligt
Självantändningstemperatur	340 °C
Sönderdelningstemperatur	Ej känt.
Explosiva egenskaper	Ångor kan bilda explosiv blandning med luft.
Oxiderande egenskaper	Ej oxiderande

9.2 Annan information

Ingen.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ej reaktiv.
10.2 Kemisk stabilitet	Kemiskt stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
10.3 Risken för farliga reaktioner	Inga kända
10.4 Förhållanden som ska undvikas	Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar och material av naturgummi. Undvik höga temperaturer och antändningskällor.
10.5 Oförenliga material	Reagerar explosionsartat med starka oxidationsmedel såsom kalciumhypoklorit, salpetersyra, väteperoxid. Kan bilda explosivafulminater med vissa nitrater.
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter	Kolmonoxid och koldioxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1.1 Akut toxicitet

Bedömning av akut toxicitet:

Ej skadligt vid hudkontakt. Ej skadligt vid inhalation. Ej skadligt vid förtäring.

11.1.2 Akut toxicitet för etanol

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	>5.000 mg/kg	Råtta		
LD50, dermalt	>20.000 mg/kg	Kanin		
LC50, inhalation	125 mg/l	Råtta	4 h	

11.1.3 Akut toxicitet för isopropanol

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	>5.000 mg/kg	Råtta		
LD50, dermalt	12 800 mg/kg	Kanin		
LC50, inhalation	16 000 ppm	Råtta	4 h	

11.1.4 Akut toxicitet för n-Butanol

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	790 mg/kg	Råtta		
LD50, dermalt	3400 mg/kg	Kanin		
LC50, inhalation	8 000 ppm	Råtta	4 h	

NMK Spisbränsle

11.1.5 Irritation

Bedömning av irriterande effekter:

Ej irriterande vid kontakt med ögonen, andningsorganen eller huden.

Experimentella/beräknade data:

Frätande eller irriterande på huden kanin: Ej irriterande.

Allvarliga ögonskador eller ögonirritation kanin: Ej irriterande.

11.2 Potentiella akuta effekter

Inandning	Inandning av höga halter kan ge sveda i näsa och svalg hosta, huvudvärk, trötthet, yrsel, avtrubbat omdöme och försämrade reaktionsförmåga.
Hudkontakt	Avfettar huden vilket kan ge torr och narig hud, hudsprickor och vid långvarig eller upprepad kontakt eksem.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen ger stark sveda. Höga halter ånga verkar irriterande.
Förtäring	Förtäring ger stark sveda i mun och svalg och i övrigt samma symtom som vid inandning. Efter förtäring av större mängder kan kräkningar och medvetslöshet tillkomma.

11.3 Sensibilisering vid inandning/hudkontakt

Bedömning av sensibilitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som sensibiliserande.

11.4.1 Mutagenitet i könseller

Bedömning mutagenitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som mutagena.

11.4.2 Carcinogenitet

Bedömning carcinogen:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som carcinogena.

11.4.3 Reproduktionstoxicitet

Bedömning reproduktionstoxicitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som reproduktionstoxiska.

11.4.4 Utvecklingstoxicitet

Bedömning av teratogenitet:

Produkten innehåller inga ämnen klassificerade som fosterskadande.

11.5.1 Specifik organtoxicitet (enstaka exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid singeldos:

Baserat på tillgänglig information är en organspecifik toxicitet inte förväntad.

11.5.2 Toxicitet vid upprepad dosering och specifik organtoxicitet (upprepad exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid upprepade doser:

Upprepad hudkontakt med produkten orsakar inga systematiska effekter. Upprepad inhalation av produkten orsakar inte ämnesrelaterade effekter. Upprepande oralt intag av produkten skapade inte ämnesrelaterade effekter.

11.6 Fara vid aspiration

Ingen risk förväntad vid förtäring.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

12.1.1 Akut toxicitet i vattenmiljön för Etanol

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	13.480		96 timmar	Pimephalespromelas
Daphnia EC50	9269 - 14221		48 timmar	Daphnia magna
Alg ICL0	5000 mg/l		5 d	Scenedesmus sp.

Ämnet bedöms som lättnedbrytbart, 85% bryts ned på 28 dygn OECD 301D. BOD5/COD: 0,4-0,8.
Log Pow = -0,32. BCF = 0,66. Någon bioackumulerande effekt förväntas ej.

NMK Spisbränsle

12.1.2 Akut toxicitet i vattenmiljön för Isopropanol

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	9640		96 timmar	Pimephalespromelas
Daphnia EC50	1150		48 timmar	Daphnia magna
Alg ICL0	5000 mg/l	1800	7 d	Scenedesmus sp.

Ämnet bedöms som lättnedbrytbart. BOD5/COD 0,3-0,6. BOD20 70-78 % av TOD. 84 % bryts ned på 28 dygns - OECD 301D Någon bioackumulerande effekt förväntas ej.

12.1.3 Akut toxicitet i vattenmiljön för etanol

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	2250-2500		96 timmar	Löja.
Daphnia EC50	1855		24 timmar	Daphnia magna
Alg IC50	> 500		72 h	Scenedesmus sp.

Ämnet bedöms som lättnedbrytbart. BOD5/COD 0,69. BOD20 73 % av TOD. 98 % bryts ned på 28 dygns - OECD 301E.

12.1.4 Ekotoxicitet

Etanol, isopropanol och n-butanol har låg giftighet för vattenorganismer. De är lättnedbrytbara och bioackumuleras ej. Vid spill eller utsläpp avdunstar merparten, men vid nedträngning i djupare marklager försvåras avdunstningen avsevärt.

12.2 Persistens och Nedbrytbarhet

Ingående ämnen är lättnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Bioackumulerar ej.

Etanol: BCF < 10 fisk (beräknad. Log Pow -0,32).

Isopropanol: BCF < 10 fisk (beräknad. Log Pow 0,28)

n-Butanol: BCF < 10 fisk (beräknad. Log Pow 0,84)

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är rörlig i markprofilen på grund av sin höga vattenlöslighet.

Adsorption till fasta jordpartiklar är inte att förvänta.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte ämnen som uppfyller PBT (långlivade, bioackumulerbara och toxiska ämnen).

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända.

Spridning i miljön

Produkten klassificeras som ej miljöfarlig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallshantering	Destrueras på godkänd destruktionsanläggning för annat avfall. Får inte blandas med halogenerat avfall. Både den som ska transportera avfallet och den slutgiltiga omhändertagaren måste ha tillstånd av Länsstyrelsen.
Farligt avfall	Ja

Europeiska avfallskatalogen (EWC)

Avfallskod	Avfallsbeteckning
20 01 13*	Lösningsmedel.

Förpackning

Avfallshantering	Se till att personal som hanterar förpackningsavfallet har erforderlig skyddsutrustning. Förvara kontaminerat förpackningsmaterial i förslutbara behållare. Återvinning och bortskaffande av förpackningsmaterial måste ske i enlighet med gällande lokala föreskrifter och bör genomföras av ett certifierat avfallshanterings-
-------------------------	--

NMK Spisbränsle

	företag.
Speciella försiktighetsåtgärder	Ej relevant.

14. TRANSPORTINFORMATION

Produkten är farligt gods vid transport.

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	1170	Ej tillämplig i Sverige	1170	1170
14.2 Officiell transportbenämning	Etanollösning	--	Etanollösning	Ethanol solution
14.3 Transportklass(er)	3	--	3	3
14.4 Förpackningsgrupp	II	--	II	II
14.5 Miljöfaror	Inga	--	Inga	Inga
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Inga	--	Inga	Inga
Ytterligare information	Tunnelkod: (D/E) Faronummer: 33	--	EmS: F-E, S-D	Ingen

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Omfattas ej av dessa regler.

14.8 Ytterligare information

Begränsade mängder ADR/RID: Max kvantitet i innerförpackning är 1 liter. Maximal kvantitet per kolla är 30 kg. Endast kombinationsemballage är tillåtet.

Begränsade mängder IMDG: Max kvantitet i innerförpackning är 1 liter. Maximal kvantitet per kolla är 30 kg. Endast kombinationsemballage är tillåtet.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008 finns under avsnitt 2. Produkten omfattas även av Tvätt- och rengöringsmedelsförordningen EG nr 648/2004. Säkerhetsdatablad är utformat enligt Bilaga II i REACH-förordningen (EG) 1907/2006 samt Kommissionens förordning (EG) nr 453/2010 bilaga I.

Tillstånd	Krävs ej
Användningsbegränsning	Inga
Övrig EU-lagstiftning	Produkten innehåller inga Seveso-ämnen, inga ozonnedbrytande ämnen och inga persistent organiska föreningar.
Nationell lagstiftning	Lagras som brandfarlig vätska klass 1.

15.1 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ej relevant för produkter.

16. ANNAN INFORMATION

LEVERANTÖRENS ANTECKNINGAR

Säkerhetsdatablad framtaget av Miljö- och Marknadssupport AB. Godkänt av NMK Norrbottens Miljökemi.

Faroangivelser angivna under avsnitt 2 och 3

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H315	Irriterar huden.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Norrbottnens Miljö kemi

SÄKERHETS DATABLAD

Utfärdat: 2015-05-19

Version 1.0

Ersätter: --

NMK Spisbränsle

Revisionsöversikt

Version	Revisionsdatum	Ansvarig	Ändringar i avsnitt
--	--	--	--